

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613210680
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4613210680.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Dany Kálnayovej a JUDr. Márie Malíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. O., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa rodičov: G. O., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: J., X. mája XX a H. O., nar. XX. XX. XXXX, bydlisko: B. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 23. októbra 2014 pod č. k. 9P/325/2013-219, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti otca, zameškaného výživného a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 70 eur na sumu 130 eur mesačne počnúc dňom 01. 09. 2013. Zročné výživné za obdobie od 01. 09. 2013 do vyhlásenia rozhodnutia v celkovej sume 780 eur zaviazal otca splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. Konanie o zníženie výživného zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 03. 05. 2012 č. k. 7P/48/2011. Svoje rozhodnutie odôvodnil porovnaním pomerov účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v súčasnej dobe. Zistil, že v čase poslednej úpravy výživného mala matka podľa daňového priznania za rok 2010 základ dane 1.932 eur. Matka mala v roku 2013 príjem 25.084,17 eura, v roku 2014 za mesiac január - 2.859,37 eura, február 2.638,05 eura, marec 2.133,55, apríl 2.426,14 eura. Maloletý je študentom hotelovej školy v V.. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že k podstatnej zmene pomerov došlo najmä na strane dieťaťa, ktoré navštevuje strednú školu od 01. 09. 2013, čím došlo k nárastu výdavkov súvisiacich s návštevou školy. Otec je v pracovnom pomere, okrem zárobku má príjem z činnosti starejšieho. Preto zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 130 eur od podania návrhu, zohľadnil otcom platené výživné 35 eur mesačne a zaostané výživné v sume 780 eur ho zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a/ OSP.

Otec podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal zrušiť rozsudok. Odvolanie zdôvodnil vadami konania spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne uviedol v rozsudku jeho príjem v sume 25.084,17eura, čo je príjem matky. Jeho zárobok za rok 2013 bol 548,92 eura. Namietal inú vadu konania zdôvodňujúcu jeho finančnou situáciou, životnými nákladmi a nákladmi spojenými po rozvoze manželstva pri vyporiadaní BSM.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok potvrdiť.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu nesúhlasila s dôvodmi odvolania, pretože k zmene pomerov došlo na strane maloletého nástupom na strednú školu. Uviedla, že otcovi bola rozsudkom Okresného súdu Topoľčany pod sp.zn. 5C/223/2014 zrušená vyživovacia povinnosť vo výške 80 eur na dospelú študujúcu dcéru, čím došlo k pozitívnej zmene pomerov na jeho strane.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 201, § 204 ods.1 OSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný dôvodmi odvolania, neviazaný rozsahom odvolania (§ 212 ods. 1, 2 písm. a/ OSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), pretože odvolací súd nezistil výnimky ods. 2-7 citovaného ustanovenia, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k názoru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (odsek 3).

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasti práva na spravodlivý súdny proces neznamena povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t.j. pre vec rozhodujúce. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen komplexne zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie

všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

Odvolací súd mal za to, že dokazovanie prvostupňového súdu bolo veľmi starostlivo orientované na to, či k zmene pomerov došlo, t.j. aby boli spoľahlivo zistené okolnosti rozhodné pre stanovenie výživného v dobe, kedy sa rozhodovalo o novej úprave, nakoľko zmena pomerov musí byť závažnejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov. Námietky namietané otcom boli prvostupňovým súdom vyhodnotené v dôvodoch rozhodnutia. Prvostupňový súd správne vypočítal príjem otca a na čl. 3 rozhodnutia uviedol jeho zárobok v sume 570,38 eura. Tento príjem bol vykázaný zamestnávateľom otca za obdobie od 08/2013 do 07/2014 v celkovej výške 6.844,38 eura, z čoho je mesačný zárobok v sume 570,38 eura. Otec mal za uvedené obdobie vykázaný najnižší príjem 551,21 eura iba za mesiac január 2014, za ostatné mesiace dosahoval vyššie príjmy až po 592,27 eura, takže jeho zárobok nemohol mať priemer 548,92 eura. Rozdiel je 21,46 eura, čo by žiadnym spôsobom nemohlo ovplyvniť stanovenú výšku výživného. Prvostupňový súd sa vporiadal s ďalším príjmom otca, zhodnotil jeho schopnosti a možnosti platiť výživné, otec v odvolaní neuviedol žiadne nové závažné skutočnosti majúce vplyv na zmenu rozhodnutia. Naopak, matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť na dcéru, ku ktorej skutočnosti sa otec vôbec nevyjadril. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu. Takým je i konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.